ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА

№ 2.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, 8-го Января — 1846 — Wilno. WTOREK, 8-go Stycznia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 1 *Января*.

30-го Декабря, въ 9-мъ часу утра, Его Величество Государь Императоръ изволилъ возвратиться въ здѣшнюю столицу изъ путешествія за границу.

—

Высочайшимъ Указомъ даннымъ 17-го Ноября, въ Палермѣ, Придворной Конторѣ, Графиня Анна *Потоцкая*, Всемилостивѣйше пожалована во Фрейлины къ Ея Императорскому Величеству.

— Высочайшимъ Указомъ, даннымъ Придворной Конторѣ 14-го Ноября, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ, Чиновникъ Министерства Иностранныхъ Дѣлъ, Графъ *Хрептовичъ*, Всемилостивѣйше пожалованъ Каммергеромъ Двора Его Величества.

— Высочайшимъ Указомъ, даннымъ Государственному Совѣту 31-го Октября, Генералъ отъ Кавалеріи Генералъ-Адъютантъ *Потаповъ*, Всемилостивѣйше пожалованъ Членомъ сего Совѣта.

—

Г. Генералъ-Губернаторъ Витебскій, Могилевскій и Смоленскій далъ знать начальнику Могилевской губерніи, что, въ слѣдствіе ходатайства сего послѣдняго, Государь Императоръ, по Положенію Комитета Гг. Министровъ, 9-го Октября состоявшемуся, Высочайше повелѣть соизволилъ:

1) Всѣмъ вообще чиновникамъ Могилевской Губерніи, кромѣ Предсѣдателей, Членовъ и Секретарей Присутственныхъ Мѣстъ и другихъ равныхъ имъ лицъ, въ городахъ, болѣе потерпѣвшихъ отъ неурожая, выдавать пособіе въ слѣдующей мѣрѣ: а) тѣмъ, кои состоятъ на прежнихъ окладахъ, или вообще, гдѣ содержаніе чиновниковъ отнесено на счетъ канцелярскихъ суммъ, включая и Секретарей, остающихся на прежнемъ окладѣ, полугодовое жалованье; б) тѣмъ, которые получаютъ содержаніе по новымъ штатамъ, третное.

2) Въ городахъ же и уѣздахъ, менѣе потерпѣвшихъ отъ неурожая, всѣмъ вышеозначеннымъ лицамъ выдавать двухмѣсячное жалованье.

3) Чиновникамъ и канцелярскимъ служителямъ, кои получаютъ жалованья менѣе 15-ти рублей серебромъ въ треть, и тѣмъ, которые онаго вовсе не получаютъ, выдавать единовременно не въ зачетъ по 15 рублей серебромъ, и

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 1-*go Stycznia*.

Dnia 30-go Grudnia, o godzinie 9-éj z rana, Jego Cesarska Mość raczył powrócić do tutejszéj stolicy z podróży za granicę.

—

Przez Najwyższy Ukaz do Kantoru Dworu, dany w Palermie 17 Listopada, Hrabianka Anna *Potocka* mianowana została Frejliną N. Cesarzowej.

— Przez inny Ukaz do tegoż Kantoru, z d 14 Listopada, N. Cesarz Jego Mość raczył mianować Rzeczywistego Radzcę Stanu, urzędnika Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Hrabiego *Chreptowicza*, Szambelanem Swego Dworu.

— Przez Najwyższy Ukaz do Rady Państwa, z dniu 31 Października, Jenerał Jazdy Jenerał-Adjutant *Potapow* mianowany Członkiem tejże Rady.

—

P. Jenerał-Gubernator Witebski, Mohylewski i Smoleński, zawiadomił Naczelnika gubernii Mohylewskiéj, że w skutek przedstawienia tego ostatniego, N. Cesarz Jego Mość, na Zdanie Komitetu PP. Ministrów z d. 9 Października, Najwyżéj raczył rozkazać:

1) Wszyskim w ogólności urzędnikom gubernii Mohylewskiéj, prócz Prezesów, Członków i Sekretarzy władz Sądowych i Administracyjnych, i innych równych im urzędników, w miastach, które najwięcéj ucierpiały od nieurodzaju, wydawać wsparcia w następującym stosunku: a) tym, którzy pobierają płacę podług dawnych etatów, lub w ogólności tam, gdzie płaca urzędników wyznacza się z summ kancelaryjnych, włączając w to i Sekretarzy pozostałych na dawnéj płacy, wydawać półroczną gażę; b) tym, którzy płatni są według nowych etatów, wydawać gażę tercyałową.

2) W miastach zaś i powiatach które mniéj ucierpiały od nieurodzaju, wszystkim pomienionym urzędnikom wydawać gażę dwumiesięczną.

3) Urzędnikom i kancellistom, oraz posługaczom, którzy pobierają mniéj niż 15 rubli srebrem na tercyał, i tym którzy żadnéj nie biorą gaży, wydawać jednorazowie i bez zaliczenia po 15 rubli srebrem.

4) Таковыя пособія оказать тѣмъ только чиновникамъ и канцелярскимъ служителямъ, которые безъ оныхъ совершенно обойтись не могутъ, и въ тѣхъ собственно городахъ, гдѣ цѣны на хлѣбъ возвысились вдвое противъ обыкновенныхъ.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Австрія.

Вѣна, 2 Января.

Вчера, въ Новый годъ, былъ семейный обѣдъ при Дворѣ, удостоенный присутствіемъ Государя Императора Всероссійскаго. Третьяго дня, по причинѣ пребыванія здѣсь Августѣйшаго Путешественника, происходили большіе маневры, произведенные здѣшнимъ гарнизономъ и расположенными въ окрестностяхъ войсками. Сегодня, въ 9 часовъ утра, Государь Императоръ Всероссійскій изволилъ оставить нашъ городъ, и отправиться по желѣзной дорогѣ въ Ольмюцъ.

— Повелѣніемъ Императора отмѣнено постановленіе 1824 года, коимъ воспрещено было употреблять животный магнетизмъ, въ медицинской практикѣ. Нынѣ, привилегированнымъ медикамъ дозволяется прибѣгать къ этому средству съ тѣмъ, чтобы они доносили о семъ врачебной управѣ, и вели журналъ таковому леченію.

Тріэстъ, 22 Декабря.

Вчера, въ десятомъ часу вечера, здѣсь ощущено было землетрясеніе, продолжавшееся три секунды. Въ теченіе послѣднихъ пяти дней предъ этимъ явленіемъ, былъ густой туманъ, но предъ самымъ землетрясеніемъ, небо прояснилось, а послѣ снова покрылось облаками.

Лейбахъ, 23 Декабря.

Третьяго дня, въ 10 часу вечера, чувствуемо было здѣсь землетрясеніе, какого никто изъ старожиловъ не запомнитъ. Землетрясеніе послѣдовало безъ всякихъ предзнаменованій, и продолжалось нѣсколько секундъ, при подземномъ гулѣ. Всѣ строенія подверглись сотрясенію; мебель и домашняя посуда внезапно сдвинуты были съ своихъ мѣстъ. На другой день, улицы завалены были обломками обрушившихся трубъ. Въ 2 часа по полудни, ударъ возобновился, но былъ слабѣе и менѣе продолжителенъ.

Франція.

Парижъ, 26 Декабря.

Марокскій посолъ Бенъ-Могаммедъ-Ашахъ, 21-го Декабря, отправился изъ Марсели въ дальнѣйшій путь. Передъ отъѣздомъ своимъ онъ вручилъ меру города 2,500 франковъ для раздачи бѣднымъ, при слѣдующемъ письмѣ: „Молитвы бѣдныхъ пріятны Богу; роздайте эти деньги несчастнымъ всѣхъ вѣроисповѣданій и попросите ихъ помолится Всевышнему! объ успѣхахъ посольства, мнѣ порученнаго.“ Въ Субботу угощалъ онъ гражданскихъ и военныхъ чиновниковъ марсельскихъ обѣдомъ. Музыкантамъ, игравшимъ во время стола, подарилъ 300 франковъ. По причинѣ поспѣшнаго его путешествія, оставлено намѣреніе показать ему большія военныя площади. Посолъ выѣхалъ отсюда въ нѣсколькихъ экипажахъ. Назначенныя для Короля въ подарокъ сайги, а также нѣсколько строусовъ и львовъ много пострадали въ пути.

— Въ *L'Echo d'Oran* сообщаютъ, что Абд-эль-Кадеръ находится между Гуджилломъ и Тіаретомъ. Позднѣйшія донесенія, требующія впрочемъ подтвержденія, сообщаютъ, что онъ успѣлъ скрыться отъ нашихъ отрядовъ, и что теперь находится на западѣ отъ Тіарета на пути въ Марокко.

Сообщаютъ также, что маршалъ Бюжо преградилъ дорогу бѣжавшимъ племенамъ, коихъ Эмиръ отправилъ въ Марокко. Въ первыхъ числахъ сего мѣсяца, генералъ Ламорисьеръ настигъ, не въ большомъ разстояніи отъ Фортассы, Темазнское племя, которое лишившись нѣсколькихъ десятковъ человѣкъ убитыми, попалось въ руки Французовъ. Это заставило другія племена изъявить свою покорность. Вслѣдствіе нападенія, произведеннаго генераломъ Кавеньякомъ на деревню Кемисъ, покорилось нѣсколько племенъ и открылось сообщеніе вокругъ Тлемсена.

Изъ сихъ донесеній, по большей части оффиціяльныхъ, видно, что волненія погашены на всѣхъ

4) Takowéj pomocy udzielać tym tylko urzędnikom, kancellistom i posługaczom, którzy bez niéj w żaden sposób obejść się nie mogą, i mianowicie w tych miastach, gdzie ceny chleba powiększyły się we dwójnasob w porównaniu ze zwyczajnemi cenami.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Austrya.

Wiedeń, 2 stycznia.

Wczoraj, jako w dzień Nowego Roku, był obiad familijny u dworu, zaszczycony obecnością N. Cesarza Wszech Rossyi. Onegdaj, z powodu bytności Dostojnego Gościa, odbyły się wielkie obroty wojskowe, wykonane przez tutejszą załogę i wojska w okolicach stojące. Dziś o godzinie 9-éj rano, N. Cesarz Wszech Rossyi, opuścił nasze miasto, udając się na kolei żelaznéj, drogą do Ołomuńca.

— Postanowieniem Cesarskiém zniesiono zakaz, w 1824 roku wydany, a zabraniający używania magnetyzmu zwierzęcego w celu lekarskim. Wszakże i teraz, jedynie tylko doktorom upoważnionym wolno używać tego środka, i to z warunkiem zawiadomienia urzędu lekarskiego, oraz utrzymywania dziennika kuracyi.

Tryest, 22 grudnia.

Wczoraj, przed godziną 10 tą wieczorem, dało się tu uczuć trzęsienie ziemi, trwające trzy sekundy. Przed tém zjawiskiem, niebo przez pięć dni okryte było mgłą gęstą, a zaś przed samém trzęsieniem rozjaśniło się na parę godzin, atoli znowu potém pokryło się jak dawniéj obłokami.

Lajbach, 23 grudnia.

Zawczoraj, około godziny 10-éj wieczorem, dało się tu uczuć trzęsienie ziemi, jakiego pamięć ludzka nie zasięga. Trzęsienie to nastąpiło bez żadnych poprzedzających oznak, a trwało kilka sekund, przy głuchym łoskocie. Wszystkie budowy zostały wstrząśnione, a sprzęty i naczynia gwałtownie z miejsc swych, posuwane. Nazajutrz z rana znaleziono zawalone ulice szczątkami obalonych kominów. Słabsze i krócéj trwające trzęsienie, nastąpiło o godzinie 2-éj po północy.

Francya.

Paryż, 26 grudnia.

Poseł Marokański Ben Mohamed-Aszasz, opuścił d 21 Marsylię udając się w dalszą podróż do Paryża. Przed odjazdem przesłał Merowi 2,500 fr. dla ubogich, z następującém pismem: „Modły ubogich przyjemne są Bogu; rozdaj pan te 2,500 fr pomiędzy nieszczęśliwych wszelkich wyznań, i poproś ich o modły do Boga za pomyśľność poselstwa pokoju i przyjaźni, jakie mi polecone zostało“ Dniem przedtém zaprosił był na wielki obiad władze cywilne i wojskowe. Muzyce, która grała podczas obiadu kazał dać 300 fr. Z powodu jego pośpiechu w podróży, zaniechano planu okazania mu wielkich placów wojennych. Wyjechał ztąd kilku pojazdami extra-pocztą. Przeznaczone dla Króla na podarunek gazele, zniszczały po większéj części w drodze, podobnie jak kilka strusi i lwów.

— *L'Echo d'Oran* donosi, że Abd-el Kader znajduje się między Gudżila i Tiaret. Późniejsze nowiny, które jednak potrzebują potwierdzenia, donoszą, że potrafił ujść naszym kolumnom, i że się znajduje na zachód od Tiaretu uchodząc do Maroko.

Dowiadujemy się także, że Marszałek Bugeaud przeciął drogę emigrującym pokoleniom, które Emir wysyłał do Marokko. Na początku b. m. Jenerał Lamoricière dognał niedaleko Fortasy emigrujące pokolenie Temaznia, które po utracie kilkudziesięciu zabitych, całe dostało się w ręce Francuzów. Ten wypadek skłonił kilka innych pokoleń do oświadczenia swéj uległości. Potyczka, którą stoczył Jenerał Cavaignac we wsi Khemis, spowodowała poddanie się kilku pokoleń i otworzenie związków na około Tlemsen.

Z tych szczegółów, po większéj części urzędowych, okazuje się, że powstanie zostało pokonane na wszystkich

пунктахъ, что мятежники по всюду покоряются; имъ обѣщаютъ побѣдители миръ съ тѣмъ условіемъ, чтобы они положили оружіе и отдали лошадей; мѣра сія обезпечитъ спокойствіе на то время, когда наступятъ обстоятельства для преслѣдованія Эмира въ Мароккѣ.

27 Декабря.

Сегодня, въ часъ по полудни, Король лично открылъ засѣданія палатъ, съ такимъ же какъ и въ прошлыхъ годахъ церемоніяломъ. Въ числѣ зрителей, находившихся на трибунахъ, привлекалъ общее вниманіе индѣйскій принцъ Дварканутъ-Тагоре, въ своемъ богатомъ костюмѣ. Всѣ принцы Королевской фамиліи присутствовали при семъ. Король въ мундирѣ генералъ-лейтенанта національной гвардіи, произнесъ на тронѣ, твердымъ, но менѣе противъ прежняго громкимъ голосомъ, слѣдующую рѣчь:

,,Господа Перы и Депутаты!

,,Собравъ васъ около себя, я счастливъ мыслію, что мы вмѣстѣ можемъ порадоваться благопріятному положенію дѣлъ въ отечествѣ. Надѣюсь, что единодушіе правительственныхъ властей, постоянство нашей политики и сохраненіе порядка постепенно болѣе и болѣе обезпечитъ правильное развитіе нашихъ учрежденій и успѣхи народнаго благосостоянія.

,,Правительство мое съ дѣятельностію приступило къ исполненію утвержденныхъ вами важныхъ проектовъ; способы къ окончательному приведенію ихъ въ дѣйствіе, представлены будутъ на разсмотрѣніе ваше. Такимъ образомъ, въ немного лѣтъ, мы дадимъФранціи, съ одной стороны могущественное ручательство въ безопасности, а съ другой предоставимъ средства къ развитію плодотворной ея дѣятельности и распространенію благосостоянія во всѣхъ частяхъ нашего края, и во всѣхъ сословіяхъ народа. Вмѣстѣ съ пріобрѣтеніемъ сихъ важныхъ результатовъ, положеніе финансовъ нашихъ постепенно становится удовлетворительнѣе.

,,Законы о финансахъ и средства къ введенію въ управленіи важныхъ улучшеній, безотлагательно будутъ представлены на ваше разсмотрѣніе.

,,Отъ всѣхъ державъ получаю я постоянно увѣренія въ дружбѣ и въ сохраненіи мира. Надѣюсь, что политика сохранившая общій миръ, среди столькихъ бурь, будетъ нѣкогда лестнымъ памятникомъ моего царствованія.

,,Дружба соединяющая меня съ Королевою Велико-британскою, недавно еще подтвержденная столь чувствительнымъ образомъ, и взаимное довѣріе нашихъ правительствъ, упрочили хорошія и тѣсныя отношенія между обоими государствами. Конвенція, заключенная между нами, чтобы положить конецъ позорному торгу Неграми, приводится уже въ исполненіе. И такъ, совокупнымъ усиліемъ морскихъ силъ обѣихъ державъ, успѣшно будетъ пріостановленъ торгъ Неграми, а въ тоже время, торговля Франціи снова будетъ пользоваться исключительнымъ покровительствомъ собственнаго флага.

,,Я полагаю, что совокупныя усилія Франціи и Англіи, возстановятъ на берегахъ Ла Платы правильныя и мирныя торговыя сношенія, которыя составляютъ единственную цѣль нашихъ дѣйствій.

,,Событія, о которыхъ сожалѣю, но которыя снова проявили геройство нашихъ воиновъ, возмутили спокойствіе въ нашихъ африканскихъ владѣніяхъ. Я принялъ дѣятельныя мѣры, чтобы власть Франціи сохранила тамъ должную силу и вліяніе. Со временемъ, энергическая твердость наша, укрѣпитъ безопасность и благосостояніе Альжиріи.

,,Господа, вы праводушно помогали мнѣ въ важномъ и трудномъ дѣлѣ, къ исполненію коего призванъ я народомъ. Провидѣніе благословило усилія наши, и въ семействѣ моемъ ниспосылаетъ мнѣ драгоцѣнныя утѣшенія. Сыновья мои, повсюду гдѣ находились, поддержали достоинство имени Франціи. Внуки мои, число коихъ постепенно увеличивается, растутъ у меня на глазахъ. Мое лучшее желаніе, моя сладчайшая надежда та, чтобы мы, посвятивъ себя для Франціи, ревностію нашею къ ея пользамъ, пріобрѣли любовь ея, и чтобы тѣсное соединеніе моей фамиліи и моего отечества, на всегда утвердилось."

— Г-нъ Гамонъ, чиновникъ министерства иностранныхъ дѣлъ, который былъ отправленъ въ Марокко, возвратился въ Парижъ. Правительство намѣревается съ будущею весною отправить къ марокскому императору чрезвычайное посольство, состоящее изъ многихъ членовъ, въ родѣ того, которое было

punktach, i że wszędzie powstańcy błagają o pokój i przebaczenie, co im też jest zapewnione pod warunkiem oddania koni i broni. Będzie to środek zapewniający spokojność, skoro nadejdzie chwila ścigania Emira w Marokko.

Dnia 27 grudnia.

Dziś, o godzinie 1-éj z południa, Król osobiście zagaił posiedzenia Izb. Uroczystość odbyła się zwykłym porządkiem, jak w latach upłynionych. Między widzami, znajdującymi się na trybunach, powszechną uwagę zwracał Xiążę Indyjski, Dwarkanaut-Tagore, w swoim bogatym stroju. Wszyscy Xiążęta krwi Królewskiéj byli obecni. Król, w mundurze Jenerał-Porucznika gwardyi narodowéj, przemówił z tronu głosem pewnym, ale mniéj donośnym niż zwykle:

,,Mości panowie Parowie, Mości panowie Deputowani!

,,Zgromadziwszy was naokoło siebie, uszczęśliwiony jestem tą myślą, że możemy nawzajem winszować sobie ogólnego stanu naszéj ojczyzny. Ufam, że zgoda władz krajowych i ustalenie naszéj polityki porządku i utrzymania (*d'ordre et de conservation*), zapewnią dalsze rozwijanie się naszych instytucyi, i postęp pomyślności narodowéj.

Rząd mój czynnie zajął się wykonaniem wielkich robót, przez was uchwalonych. Środki potrzebne do doprowadzenia ich do końca, będą wam przełożone. Takim sposobem, w niewielu latach, podamy Francyi, z jednéj strony potężne rękojmie bezpieczeństwa, z drugiéj sposobność rozwinięcia jéj płodnéj działalności i rozlania dobrego bytu we wszystkich jéj częściach i we wszystkich klassach ludności. Razem z osiągnieniem tych wielkich wypadków, położenie naszych finansów z każdym dniem staje się pomyślniejsze

,,Prawa o finansach i rozmaite środki, dążące do zaprowadzenia w administracyi ważnych ulepszeń, będą wam niezwłócznie przełożone.

,,Odbieram ciągle od wszystkich państw obcych zapewnienia pokoju i przyjaźni. Mam nadzieję, że polityka, która śród tylu burz utrzymała pokój powszechny, będzie kiedyś zaszczytną pamiątką mego panowania.

,,Przyjaźń łącząca mnie z Królową Wielkiéj Brytanii, a którą świeżo jeszcze okazała mi w sposób tak tkliwy, niemniéj jak ufność wzajemna naszych rządów, zapewniły dobre i ścisłe stosunki obu krajów. Konwencya zawarta między nami, dla położenia kresu haniebnemu handlowi niewolnikami, w téj chwili przychodzi do skutku. Tak więc, przez szczére współdziałanie sił morskich obu krajów, handel Murzynami będzie skutecznie powściągnięty, a jednocześnie handel Francyi powróci pod wyłączną opiekę naszéj bandery.

,,Mniemam, że spólne działanie Francyi i Anglii, przywróci nad brzegami La-Platy, regularne i spokojne stosunki handlowe, będące jedynym celem naszych usiłowań.

,,Okoliczności, nad któremi boleję, ale które otwarły nowe pole bohaterstwu naszych żołnierzy, zakłóciły nasze posiadłości w Afryce. Przedsięwziąłem rychłe środki, aby władza Francyi zachowała tam wszędzie należną sobie wpływ i potęgę. Przy pomocy czasu, energiczna wytrwałość nasza ustali bezpieczeństwo i pomyślność Algieryi.

,,Mości panowie! pomagaliście mi z prawością w wielkiém i trudném zadaniu, do którego spełnienia powołała mnie wola narodu. Opatrzność pobłogosławiła naszym usiłowaniom. Obdarza mnie też w mojéj rodzinie drogiemi pociechami. Synowie moi wszędzie, gdzie się ukazali, utrzymali, jak sądzę, godność imienia Francyi. Wnukowie moi, coraz pomnażający się w liczbie, wzrastają pod mojém okiem. Jest-to najdroższe moje życzenie i najsłodsza moja nadzieja, byśmy przez nasze poświęcenie dla Francyi, i przez gorliwość o jéj dobro, zapewnili sobie jéj przywiązanie, i aby ścisłe zjednoczenie mojéj rodziny i mojéj ojczyzny na zawsze zostało utwierdzone."

— P. Hamont, urzędnik ministerstwa spraw zagranicznych, wysłany do Marokko, powrócił do Paryża. Rząd zamierza na przyszłą wiosnę wyprawić nadzwyczajne poselstwo do Cesarza Marokkańskiego, złożone z wielu osób, podobnie jak poselstwa do Chin i Persyi wysłane. Poseł,

отправлено въ Китай и Персію. Посланникъ, пробывъ нѣкоторое время при дворѣ Императора въ Мекинезѣ, посѣтитъ потомъ главнѣйшія мѣста имперіи.

28 Декабря.

Говорятъ, что г-нъ Гизо рѣшился распустить палату депутатовъ, коль скоро министерство не будетъ имѣть на своей сторонѣ большинства голосовъ, при выборѣ президента палаты. Оппозиціонная партія хочетъ возвести въ сіе званіе г-на Дюфора, а министры полагаютъ, что г-нъ Созе получитъ большинство голосовъ.

— Въ Парижѣ находится теперь столько депутатовъ, что полагаютъ, что въ Понедѣльникъ въ засѣданіи для выбора президента, будетъ присутствовать по крайней мѣрѣ 350 членовъ. На сегодняшнемъ предварительномъ засѣданіи находилось 330 членовъ, въ числѣ коихъ были министры: Гизо, Дюшатель, Дюмонъ и Кюненъ-Гридевъ, а также начальники политическихъ партій: Ледрю-Ролленъ, Одилонъ-Барро, Тьеръ, Беррье и Дюфоръ. Лѣвый центръ, лѣвая сторона и лѣвый конецъ единогласно поддерживали г-на Дюфора, а г-нъ Дюпенъ устранился, чтобы не раздѣлять голосовъ. Крайняя правая сторона подаетъ голоса въ пользу г-на Беррье, министерскій же кандидатъ, какъ извѣстно, есть г-нъ Созе. При выборѣ вице-президента, оппозиціонная партія подаетъ голоса въ пользу г-на Билльо. Касательно же другихъ кандидатовъ еще нѣтъ согласія. Временнымъ президентомъ по старшинству лѣтъ состоитъ г-нъ Сапе, въ должностяхъ же секретарей—самые младшіе члены: Дебеллеймъ, (сынъ) Демарсе, графъ Галезъ-Клапаредъ и Сіэс.

— Мароккскій посолъ прибылъ сегодня въ Парижъ.

— Въ версальскомъ дворцѣ дѣлаютъ уже приготовленія къ пріему Королевы англійской, которая въ Іюлѣ мѣсяцѣ, прибудетъ въ Парижъ.

— 20-го Декабря, Арабы доставили въ Альжиръ извѣстіе, что 16-го числа слышна была сильная ружейная пальба и пушечные выстрѣлы и видны большія облака дыма, изъ чего заключаютъ, что генералъ Бедо сражался съ Бени-Джеадами и предалъ пламени жилища возмутившагося племени. Кабилы Джурскихъ горъ не содѣйствовали мятежникамъ. Проливные дожди воспрепятствовали полученію донесеній изъ внутренности страны.

29 Декабря.

Сегодня утромъ, получены въ военномъ министерствѣ депеши изъ Альжиріи, присланныя съ офицеромъ генеральнаго штаба, кои, какъ слышно, весьма важны.

— Въ палатѣ перовъ, избраны сегодня въ должность секретарей: маркизъ Лагранжъ, графъ Ларибуасьеръ, баронъ Бусьеръ и г-нъ Бессонъ а также назначена по жребію депутація, для поздравленія Короля съ новымъ годомъ.

— Депутаты лѣваго центра и лѣвой конституціонной стороны, собирались вчера въ обыкновенномъ мѣстѣ своихъ совѣщаній. На этомъ собраніи, положено избрать въ президенты палаты г-на Дюфора, а вице-президентами: Гг. Билльо, Вивьена, де Сада и Траси. Но члены консервативной партіи хотятъ избрать въ президенты г-на Созе, а вице-президентами: Гг. Биньона, Дебеллейма, Лепельтье д'Онэ и Дюпре.

— Въ палатѣ депутатовъ президентъ по старшинству лѣтъ Г. Сапе, избранъ по жребію 9 отдѣленій, въ которыя разошлась палата для избранія президентовъ и секретарей. Изъ сихъ 9-ти отдѣленій въ 8 большинство на сторонѣ консервативныхъ членовъ. Въ пользу министерства оказалось 50 голосовъ большинства.

30 Декабря.

Г-нъ Созе избранъ президентомъ палаты депутатовъ, большинствомъ 66 голосовъ. Въ его пользу было подано 213 голосовъ, — г-на Дюфора 147, а г-на Одиллона-Барро 1.

— Мароккскій посланникъ, остановившійся въ домѣ близъ заставы *l'Etoile*, нанятомъ для него правительствомъ, посѣтилъ вмѣстѣ съ знатнѣйшими особами своей свиты, г-на Гизо въ домѣ министерства иностранныхъ дѣлъ. Сегодня онъ будетъ представляться Королю и обѣдать при дворѣ.

— Братъ президента Соединенныхъ Штатовъ, г-нъ В. Г. Полкъ, находится теперь въ Парижѣ, гдѣ и

zabawiwszy czas jakiś na dworze Cesarskim w Mequinez, zwiedzi następnie główniejsze punkta państwa.

Dnia 28 grudnia.

Mówią, że P. Guizot przedsięwziął rozwiązać Izbę Deputowanych, w razie, gdyby gabinet przy piérwszém głosowaniu nie miał za sobą większości; próbą zaś zdań Izby ma być wybór Prezesa. Oppozycya pragnęłaby to dostojeństwo wynieść P. Dufaure; Ministrowie zaś popierają i spodziewają się, że P. Sauzet otrzyma większość.

— Obecnie znajduje się w Paryżu tak wielu deputowanych, iż sądzą, że na posiedzeniu poniedziałkowém, najmniéj 350 w obiorze Prezesa udział mieć będzie. Na dzisiejszém przygotowawczém posiedzeniu znajdowało się 330 członków, a między nimi Ministrowie: Guizot, Duchatel, Dumon i Cunin-Gridaine. Również byli obecni przywodzcy stronnictw politycznych; Ledru-Rollin, Odillon-Barrot, Thiers, Berryer i Dufaure. Lewy Środek Lewa Strona i Lewy Kraniec połączyły się za P. Dufaure, P. Dupin zaś usunął się, aby nie rozdzielać głosów. Ostateczna prawa strona głosuje za P. Berryer; ministeryalnym zaś kandydatem jest, jak wiadomo, P. Sauzet. Przy wyborze Wice Prezesów, oppozycya głosuje za P. Billault: co zaś do innych kandydatów, na tych dopiéro zgodzić się usiłują. W tymczasowém biurze Izby, Prezesem według starszeństwa jest P. Sapey, sekretarzami zaś najmłodsi członkowie: Debelleyme syn, Demarçay, Hrabia Hallez-Claparéde i Sieyès.

— Poseł Marokkański przybył dziś do Paryża.

— W Wersalu już czynią przygotowania na przyjęcie Królowéj angielskiéj, która w miesiącu Lipcu spodziewana jest w Paryżu.

— Dnia 20 grudnia Araby przywieźli do Algieru wiadomość, że dnia 16 słyszano wielki ogień karabinowy i strzały działowe i widzieli wielkie słupy dymu, z czego wnosili, że Jenerał Bedeau stoczył bitwę z Beni-Dżadami i spalił wsie tego pokolenia. Kabylowie gór Dżurdżura nie wspierali powstańców. Gwałtowne deszcze przeszkodziły nadejściu wiadomości z wnętrza kraju.

Dnia 29 grudnia.

Dzisiaj rano, oficer sztabu jeneralnego przywiózł z Algieryi do ministerstwa wojny depesze, które mają być nader ważne.

— Izba Parów, na dzisiejszém swém pierwszém posiedzeniu publiczném, obrała sekretarzami: Marg. Lagrange, Hr. Lariboissiere, Barona Bussieres i P. Besson, tudzież wyznaczyła losem deputacyą dla powinszowania Królowi w dzień Nowego Roku.

— Deputowani oppozycyjni Lewego Środka i Lewéj Strony konstytucyjnéj, zgromadzili się 28 b. m. w miejscu właściwem ich schadzek. Na tém zebraniu postanowili oddać prezesostwo Izby P. Dufaure, Wice-Prezesami zaś obrać PP. Billault, Vivien, de Sade i Tracy. Natomiast stronnicy zasad zachowawczych przeznaczają prezesostwo P. Sauzet, a Wice Prezesostwo PP. Bignon, Debelleyme, Lepeletier-d'Aulnay i Duprat.

— W Izbie Deputowanych, Prezes z wieku, P. Sapey, wybrał losem 9 biur, do których udała się Izba dla wybrania Prezesów i Sekretarzy. Tu konserwatyści w 8 biurach z pomiędzy 9 otrzymali większość. Większość dla ministerstwa obliczają na 50 głosów.

Dnia 30 grudnia.

P. Sauzet został obrany Prezesem Izby Deputowanych, większością 66 głosów. Miał on za sobą 213 głosów, P. Dufaure 147, Dupin 3, a O. Barrot 1.

— Poseł Marokkański, zająwszy dom najęty dla niego przez rząd, przy rogatce „*de l'Etoile*“, odwiedził wraz z znaczniejszemi osobami poselstwa, P. Guizot, w ministerstwie spraw zagranicznych. Dziś ma być przedstawiony Monarsze i obiadować u dworu.

— P. W. H. Polk, brat Prezydenta Stanów-Zjednoczonych, znajduje się obecnie w Paryżu. Zabawi tu je-

пробудетъ еще нѣсколько времени, ожидая бумагъ изъ Вашингтона, послѣ чего отправится въ Римъ и Неаполь, въ качествѣ чрезвычайнаго посланника, для размѣна ратификацій трактата, заключеннаго между Соединенными Штатами и Королевствомъ Обѣихъ Сицилій.

— Въ полученныхъ изъ Альжира частныхъ письмахъ, опровергая слухи о смерти Бу-Мазы, увѣдомляютъ, что онъ, поссорясь съ нѣкоторыми начальниками племени Флиттасовъ, обратился въ Бениратемскія горы, дабы взволновать тамошнихъ жителей. Маршалъ Бюжо, въ челѣ колоннъ генерала Юсуфа и полковника Сенъ-Амана, лично выступилъ для преслѣдованія Абд эль-Кадера, и 15 числа находился въ Аинъ-Тезельментѣ, въ 6 миляхъ къ востоку отъ Тіарета.

— Экспедиція въ Мадагаскаръ отправится не раньше Марта мѣсяца; въ ней будетъ состоять 3,000 чел. пѣхоты.

— Слышно, что французскій корабль „Эолъ,“ привезъ извѣстіе съ острова св. Елены, что начальникъ англійскаго морскаго почта, адмиралъ Сэръ Перси, готовится выйти въ Мадагаскаръ въ половинѣ Февраля.

— Марокскій посланникъ, отправившійся изъ Орлеана третьяго дня, по желѣзной дорогѣ, пріѣхалъ въ Парижъ, черезъ 2½ часа; онъ весьма радовался и удивлялся всему видѣнному имъ при проѣздѣ своемъ чрезъ Францію. Частыя деревни и города, движеніе по трактамъ, безопасность, и въ особенности быстрая ѣзда по желѣзной дорогѣ, произвели на него большое впечатлѣніе. Въ свитѣ его находятся восемь чиновниковъ разныхъ классовъ. Сверхъ того, семеро служителей, находящихся при подаркахъ, которые Султанъ Абд-эль-Раманъ посылаетъ Королю Французовъ, чрезъ нѣсколько дней прибудутъ въ Парижъ.

31 *Декабря.*

Вчера предъ полуднемъ, марокскій посланникъ со всею свитою прибылъ, въ королевскихъ экипажахъ, на аудіенцію къ Королю. Король принялъ его въ залѣ тюльерійскаго дворца, въ присутствіи принцевъ и министровъ. На аудіенцію приглашенъ былъ также Де-ла Рю, который познакомился съ Сиди эль-Хаджи, во время посольства своего въ Марокко. Посланникъ произнесъ рѣчь, на которую отвѣчалъ Король. Переводчикъ г-нъ Де Гранжъ переводилъ обѣ рѣчи. Послѣ этой аудіенціи, при которой былъ сохраненъ обычный церемоніалъ, посланникъ и его свита возвратились домой. Вечеромъ Сидъ-эль-Хаджъ приглашенъ былъ въ Тюльери къ обѣденному столу, а равно получилъ приглашенія на обѣды отъ министровъ. Въ *Journal des Débats* сообщаютъ подробности о семействѣ посланника, весьма уважаемомъ въ Тетуанѣ.

— На сегодняшнемъ засѣданіи палаты депутатовъ, президентъ по старшинству лѣтъ, Г. Сапе, уступилъ мѣсто новоизбранному въ сіе званіе, г-ну Созе.

— Увѣряютъ, что кабинетъ намѣренъ требовать отъ палатъ новыхъ подкрѣпленій для Альжиріи, съ тѣмъ, чтобы предоставить маршалу Бюжо возможность повсюду преслѣдовать Абд эль Кадера.

— Въ одномъ изъ здѣшнихъ журналовъ исчисляютъ, что торговый оборотъ въ Парижѣ на подарки, по случаю новаго года, простирается отъ 20-ти до 25-ти милл. фр.

Англія.

Лондонъ, 25 *Декабря.*

Въ новомъ составѣ кабинета сэръ Роберта Пиля произошли нѣкоторыя незначительныя измѣненія. Вмѣсто г-на Гладстона входитъ въ кабинетъ лордъ Станлей, и сегодня принесъ присягу на должность министра колоній: предсѣдатель коммерческой палаты лордъ Дальгоузи получитъ мѣсто въ кабинетѣ; лордъ Сентъ Джерменъ какъ генералъ-почтъ-директоръ поступитъ въ кабинетъ, гдѣ будетъ занимать мѣсто и имѣть голосъ. Такъ какъ лордъ Линдгурстъ, теперешній лордъ канцлеръ, слишкомъ слабъ здоровьемъ, то ему назначенъ будетъ помощникъ. Другихъ измѣненій не ожидаютъ.

— Въ *Times* сообщали, что Королева намѣревается поручить принцу Альберту командованіе войсками, лишь только мѣсто это останется вакантнымъ послѣ герцога Веллингтона. Сегодня же сообщаютъ, что извѣстіе это неосновательно. „Намъ поручено,

szcze czas niejaki, oczekując na depesze z Washingtonu, a następnie uda się do Rzymu, Neapolu, gdzie, jako nadzwyczajny Poseł Unii, wymieni ratyfikacye traktatu zawartego niedawno między Stanami-Zjednoczonemi a Królestwem Obójga Sycylii.

— Listy prywatne z Algieru zaprzeczają śmierci Bu-Mazy, i donoszą, że tenże poróżniwszy się z kilku naczelnikami pokolenia Flittów, udał się ku górom Beni-Ratem, aby podburzyć tamecznych mieszkańców. Marszałek Bugeaud, na czele oddziałów Jenerała Jussuf i Półkownika St Amand, osobiście wyruszył dla ścigania Abd-el-Kadera, i dnia 15-go znajdował się w Ain Teselment, o sześć mil fran. na wschód od Tiaretu.

— Wyprawa przeciw Madagaskarowi nie prędzéj jak w Marcu odpłynie: przeznaczono do niéj 3,000 piechoty.

— Słychać, że okręt francuzki *Eole* przywiózł z wyspy św. Heleny, którą opuścił 5-go października, wiadomość, że Admirał stacyi angielskiéj, Sir Percy, czyni przygotowania do odbycia wyprawy przeciw Madagaskarowi w połowie Lutego.

— Poseł Marokański, który, wyjechawszy z Orleanu, onegdaj z rana, osobnym pociągiem, na kolei żelaznéj, przybył w pół trzeciéj godziny do Paryża, nadzwyczaj uradowany jest i zdziwiony wszystkiém, co w ciągu przejazdu przez Francyą widział. Gęste wsi i miasta, ożywione gościńce, bezpieczeństwo dróg, nadewszystko zaś szybkość jazdy po kolei żelaznéj, uczyniły na nim głębokie wrażenie. Orszak Posła składa się z ośmiu urzędników różnego stopnia. Siedmiu prócz tego sług z podarunkami, które Cesarz Abd-el-Rahaman Królowi Francuzów przysyła, dopiéro za dni kilka przybędą do Paryża.

Dnia 31 *grudnia.*

Wczoraj, przed południem, w powozach Królewskich, przybył na posłuchanie do Króla Poseł Marokkański, wraz z orszakiem. Monarcha przyjął poselstwo w tronowéj sali pałacu Tuileryów, w obec Xiążąt i Ministrów. Na toż posłuchanie zaproszony był także Jenerał Delarue, który poznał Sidi-el Hadża, w czasie swego poselstwa do Marokko. Poseł miał mowę, na którą Król odpowiedział. Tłumacz P. Alix-Desgranges, tłumaczył obie mowy. Po tém posłuchaniu, odbytém ze zwykłemi ceremoniami, poselstwo wróciło do swego pałacu. Wieczorem, Sidi el-Hadż został zaproszony na obiad do Tuileryów, Otrzymał on również liczne zaproszenia od Ministrów i jest przedmiotem ciekawości publicznéj. *Journal des Débats* daje dokładną wiadomość o rodzinie tego Marokkańczyka, bardzo poważanéj w Tetuanie.

— Na dzisiejszém posiedzeniu Izby Deputowanych, Prezes z wieku, P. Sapey, ustąpił miejsca nowo-obranemu na tę godność, P. Sauzet.

— Zapewniają, że gabinet zamierza żądać od Izb nowych posiłków dla Algieryi, aby postawić Marszałka Bugeaud w możności skutecznego ścigania Abd-el-Kadera, gdziekolwiekby się tenże obrócił.

— Jedno z pism tutejszych oblicza, że ruch handlowy w Paryżu, na upominki z powodu Nowego Roku, wynosi 20 do 25 milionów franków.

Anglia.

Londyn, 25 *grudnia.*

W nowém ministerstwie Sir Roberta Peel zaszły małe i niewiele znaczące zmiany. W miejsce P. Gladstone wchodzi Lord Stanley, i już w dniu dzisiejszym wykonał przysięgę na urząd Ministra osad. Lord Dalhousie, Prezes Izby handlowéj, otrzyma miejsce w gabinecie. Lord St. Germans wejdzie także jako Pocztmistrz jeneralny do gabinetu, gdzie będzie miał głos i miejsce. Że zaś Lord Lyndhurst, będący Lordem-Kanclerzem, jest zbyt słabego zdrowia, dodany mu będzie zastępca. Inne zmiany nie są spodziewane.

— Dziennik *Times* umieścił był wiadomość, że Królowa ma zamiar oddać Xięciu Albertowi naczelne dowództwo wojska skoro ta posada przez usunięcie się Xięcia Wellingtona opróżnioną zostanie; dzisiaj zaś donosi, że pogłoska pomieniona jest bezzasadną. „Jesteśmy upoważnieni, mó

пишутъ въ семъ журналѣ, объявить, что Королева никогда не имѣла намѣренія предоставить главнаго начальства надъ войсками принцу, и что супругъ Ея Величества никогда не желалъ получить мѣста, требующаго большой опытности въ исполненіи столь важныхъ обязанностей; до сихъ поръ должность главнокомандующаго предоставляема была особамъ, пользующимся общественнымъ довѣріемъ, извѣстнымъ военными подвигами на полѣ битвы и долговременною службою."

— Вчера, въ Манчестерѣ, происходило большое собраніе общества противъ хлѣбнаго закона, для совѣщанія на счетъ предположеннаго собранія большой суммы въ 250,000 ф. ст., необходимой для цѣлей сего общества. Въ именный списокъ пожертвователей внесено 10.000 чел. разнаго званія. Г. Грей предсѣдательствовалъ въ этомъ собраніи. Открытіе подписки окончательно постановлено и тотчасъ приступлено къ приношеніямъ. Двадцать пять человѣкъ подписались внести по 1.000 фунт. стер., и въ непродолжительное время собрано по подпискѣ 60,000 фун. ст.; въ этой подпискѣ участвовали банкиры, фабриканты и даже рабочіе.

— Рѣчь президента Полка произвела незначительное впечатлѣніе въ Англіи. Почти всѣ Лондонскіе журналы почитаютъ его посланіе болѣе миролюбивымъ, чѣмъ враждебнымъ.

— Жур. *Post* сообщаетъ, что слишкомъ 30 человѣкъ со своимъ англиканскимъ священникомъ, перешли въ католическую вѣру. Г. Гутчинсонъ, членъ Кембриджскаго университета, на дняхъ принялъ также католическую вѣру.

26 *Декабря.*

Въ засѣданіи тайнаго совѣта, происходившемъ третьяго дня въ Виндзорѣ, положено открыть парламентъ 22 Января, а не 20 числа, какъ было объявлено въ министерскихъ журналахъ.

— Новое министерство сэръ Роберта Пиля еще вполнѣ не составлено. Открывшаяся послѣ умершаго лорда Варнклифа вакансія на должность президента тайнаго совѣта, еще донынѣ никѣмъ не занята. Говорятъ, что въ должность сію будетъ назначенъ лордъ Элленборо. Сэръ Робертъ Пиль отправился третьяго дня въ свое помѣстье *Drayton-Mannor*, гдѣ пробудетъ праздники.

— Милиціонные полки, числомъ 129, приведены будутъ въ подвижныя войска. Министръ внутреннихъ дѣлъ предписалъ укомплектовать сіи полки. По словамъ министерскихъ журналовъ, линѣйныя войска посланы будутъ въ Новую Зеландію и въ Канаду.

— Въ *Times* пишутъ изъ Вера-Круза, что посланникъ Соединенныхъ Штатовъ предложилъ мексиканскому правительству слѣдующія условія къ прекращенію несогласій: во 1-хъ, чтобы проведена была демаркаціонная черта близъ Ріо дель Норте; во 2-хъ, чтобы опредѣлено было вознагражденіе въ 5,000,000 долларовъ; въ 3-хъ, чтобы Соединеннымъ Штатамъ уступлена была верхняя Калифорнія до устья рѣки Гиля. Условія сіи будутъ переданы мексиканскому сенату.

27 *Декабря.*

По сіе время неизвѣстны съ достовѣрностію причины послѣднихъ перемѣнъ въ кабинетѣ, и потому измѣненія въ законѣ о хлѣбѣ, которыя подали поводъ къ означеннымъ перемѣнамъ, остаются еще тайною для публики; говорятъ только, что члены министерства Тори, уже согласились на уступку, но касательно какихъ статей, и которые изъ членовъ вынуждены были уступить—это до сихъ поръ неизвѣстно.

— Только теперь розданы войскамъ медали, за китайскую войну; чтобы не раздражать китайскаго самолюбія, правительство отобрало прежнія медали, на которыхъ былъ изображенъ англійскій левъ, побѣждающій китайскаго дракона, и приказало отбить новыя, на которыхъ, съ одной стороны, находится изображеніе Королевы Викторіи, а съ другой слѣдующая надпись: „Миръ возстановленный Викторіею въ Азіи."

— Вчера утромъ, въ Ливерпулѣ, резервоаръ вмѣщающій 250,000 галлоновъ воды, лопнулъ въ то время, когда въ немъ было воды до двухъ третей; отъ чего какъ въ самомъ зданіи резервуара, такъ и въ сосѣднихъ домахъ, произошло столь внезапное наводненіе, что зданія эти повреждены; нѣсколько человѣкъ утонуло и даже нѣкоторые унесены водою,

wi rzeczone pismo, do oswiadczenia, że Królowa nie miała nigdy zamiaru powierzać naczelnego dowództwa Xięciu, i że dostojny Jéj małżonek nigdy nie pragnął posady, wymającéj obszernego doświadczenia w pełnieniu tak ważnych obowiązków; dotychczas bowiem naczelne wojsk dowództwo oddawane tylko było mężom, mającym za sobą opinią publiczną, znanym ze świetnych czynów na polu bitwy i długoletnią odznaczającym się służbą."

— Onegdaj odbyło się w Manchester wielkie zgromadzenie związku przeciw prawom zbożowym, dla zebrania wielkiego funduszu, 250,000 f. szt., na cele tegoż związku. 10,000 osób wszelkich stanów zapełniało salę. Pan Grey przewodniczył zgromadzeniu. Otwarcie składki postanowiono ostatecznie i natychmiast do podpisów przystąpiono. Dwadzieścia i pięć osób zapisały każda po 1,000 f. szt.; w ogóle krótkim przeciągu czasu złożono 60,000 f. szt.; w téj składce mieli udział bankierowie, fabrykanci, aż do robotników.

— Mowa sejmowa Prezydenta Polk mało sprawiła wrażenia w Anglii. Prawie wszystkie dzienniki londyńskie uważają ten dokument za tchnący raczéj pokojem niż wojną. (Ob. Stany-Zjednoczone),

— Dz. *Post* donosi, że przeszło 30 osób, ze swym anglikańskim duchownym, przeszły na łono katolickiego kościoła. P. Hutchinson członek Uniwersytetu w Cambridge, został także w tych dniach katolikiem.

Dnia 26 *grudnia.*

Na posiedzeniu tajnéj rady, odbytém zawczoraj w Windsor, uchwalono ostateczne otwarcie parlamentu na dzień 22 stycznia, nie zaś na 20-ty, jak wprzódy dzienniki ministeryalne doniosły.

— Nowy gabinet Sir Roberta Peel nie jest jeszcze całkowicie uzupełniony. Osierocona przez zgon Lorda Wharncliff posada Prezesa tajnéj rady, nie została dotychczas osadzoną. Mówią, że następcą zmarłego ma być Lord Ellenborough. Sir Robert Peel wyjechał zawczoraj do Drayton-Mannor, gdzie przepędzi święta Bożego Narodzenia.

— Zajmują się obecnie uruchomieniem półków milicyi, których liczba dochodzi do 129. Minister spraw wewnętrznych, wydanym okólnikiem, rozkazał uzupełnić sztaby pomienionych półków. Według doniesień dzienników ministeryalnych, połki linijowe mają być użyte w Nowéj Zelandyi i Kanadzie.

— *Times* donosi z Vera Cruz, że Poseł Stanów-Zjednoczonych podał rządowi Mexykańskiemu następujące punkta do załatwienia nieporozumień: Naprzód, ustanowienie linii granicznéj przy Rio del Norte; powtóre, wynagrodzenie w ilości 5,000,000 dolarów: potrzecie, odstąpienie Stanom-Zjednoczonym Wyższéj Kalifornii, aż do ujścia rzeki Gila. Projekt ten ma być złożony Senatowi Mexykańskiemu.

Dnia 27 *grudnia.*

Dotychczas jeszcze nie są dokładnie wyjaśnione powody ostatnich zmian gabinetu, a zatém i rzeczywista miara modyfikacyi praw zbożowych, która rzeczone zmiany wywołała, nie doszła do publicznéj wiadomości. Mówią tylko, że członkowie ministerstwa torysowskiego już się porozumieli, ale względem jakich punktów, i którzy z członków uledz musieli przewadze innych? jest-to dotychczas tajemnicą dla publiczności.

— Dopiéro teraz rozdano wojsku medale za wojnę Chińską; rząd bowiem, nie chcąc drażnić miłości własnéj Chińczyków, cofnął dawniejsze medale, wystawiające lwa Angielskiego depcącego Chińskiego smoka, a natomiast kazał wybić inne, mające z jednéj strony popiersie Królowéj Wiktoryi, a na odwrótnéj napis: „*Pokój, przez Wiktoryą w Azyi przywrócony.*"

— Wczoraj rano w Liverpoolu wodozbiór dostarczający dla miasta wody, i mający objętości na 250,000 galonów, pękł w chwili gdy w dwóch trzecich częściach był napełniony, i spowodował tak nagłą powódź tak w samym gmachu tego zakładu jako też i w sąsiednich domach, że te znacznie są uszkodzone; kilku ludzi się utopiło, a nawet w ulicach kilka osób przez wodę uniesionych zostało. To zda-

Это происшествіе сопровождалось громо—подобнымъ шумомъ, напугавшимъ сосѣднихъ жителей.

— Общество друзей сохраненія мира подало въ министерство представленіе, заключающее протестацію противъ всѣхъ проектовъ войны съ Соединенными Штатами по дѣлу объ Орегонской землѣ.

Испанія.

Мадритъ, 12 *Декабря.*

Засѣданія сената открыты 11 с. м. подъ предсѣдательствомъ герцога Байлена, который это мѣсто занялъ по старшинству лѣтъ. За симъ новый президентъ маркизъ Мирафлоресъ открылъ засѣданія рѣчью, а потомъ назначена коммисія для разсмотрѣнія полномочій сенаторовъ.

— Предварительное засѣданіе конгресса имѣетъ быть 12 с м., во время коего обнаружится сила партій. Въ тронной рѣчи сего года разсматриваемы будутъ въ особенности вопросы возстановленія сношеній съ Римомъ и новой системы податей.

— Въ муниципальныхъ мадритскихъ выборахъ консервативная партія одержала значительный перевѣсъ.

— Кажется, что Абд-эль-Кадеръ овладѣетъ марокскимъ престоломъ. Если бы Испанское правительство умѣло воспользоваться обстоятельствами, то могло бы извлечь значительныя выгоды изъ сихъ измѣненій.

15 Декабря.

Сегодня Королева лично открыла засѣданія кортесовъ тронною рѣчью, которая принята была съ восторгомъ.

— Предсѣдателемъ конгресса избранъ министерскій кандидатъ Кастро и Орозко, получившій 74 голоса. Оппозиціонный кандидатъ Пахеко, имѣлъ только 58 голосовъ. Изъ числа четырехъ вице-президентовъ, одинъ только Саламанка принадлежитъ къ оппозиціонной партіи.

Мексика.

Вера-Крузъ, 1 *Ноября.*

Должно ожидать скораго окончанія спора между Мексикою и Соединенными Штатами, происшедшаго по поводу Техаса. Англійскій посланникъ своимъ посредничествомъ весьма содѣйствовалъ сему благопріятному событію. Мексиканское правительство, слѣдуя его совѣту, изъявило готовность принять посланника Соединенныхъ Штатовъ, который привезетъ съ собою условія договора; но первымъ шагомъ къ миру можетъ считаться то, что американская эскадра уже удалилась отъ мексиканскихъ береговъ. Однако американскія сухопутныя войска все еще занимаютъ лѣвый берегъ рѣки Ріо-Браво, и тамъ укрѣпляются, въ доказательство того, что Соединенные Штаты признаютъ эту, а не другую границу новаго Техасскаго государства.

— Въ Техасѣ усиливается недостатокъ въ деньгахъ и опасеніе на счетъ новаго мятежа федералистовъ. Генералъ Паредесъ стоитъ на границѣ къ корпусомъ войскъ въ 7,000 человѣкъ хорошо вооруженныхъ; Ариста съ 3,000 челов. конницы расположенъ подъ Матеморасомъ; но сей послѣдній говорятъ уже выступилъ противъ Индійцевъ, кои, по наущенію Американцевъ, совершаютъ при сѣверной границѣ разныя злоупотребленія и буйства.

— Здѣсь не мало опасаются слѣдствій выѣзда Французскаго посланника, барона Але-де-Сипрея, который въ гавани будетъ ожидать дальнѣйшихъ инструкцій отъ своего правительства.

— Баронъ Але-де-Сипре настоящій дипломатическій забіяка. Прежде онъ имѣлъ ссору въ купальнѣ лошадей, а теперь, до выѣзда изъ Мексики, сдѣлался причиною соблазнительнаго происшествія съ однимъ адвокатомъ. Посланникъ сей прибылъ 30 Сентября въ театръ оперы, гдѣ, по обыкновенію собирается лучшее мексиканское общество. Въ *Journal des Debats* напечатана была противъ Мексики язвительна статья, на которую помѣщенъ былъ въ жур. *Siglio* отъ 19 Сентября отвѣтъ, въ которомъ Баронъ не былъ нисколько пощаженъ, и сочинитель котораго былъ будто бы адвокатъ Отеро. Когда посланникъ встрѣтилъ его на одномъ изъ корридоровъ, обратился къ нему съ объявленіемъ, что имѣетъ съ нимъ переговорить, и спросилъ его, онъ ли сочинитель напе-

rzenie objawił huk jakby piorunu, który przeraził mieszkańców sąsiednich.

— Towarzystwo przyjaciół utrzymania pokoju podało do ministerstwa przedstawienie, zawierające protestacyą przeciw wszelkim projektom wojny ze Stanami Zjednoczonemi o krainę Oregon.

Hiszpania.

Madryt, 12 *grudnia.*

Senat otworzył swe posiedzenia 11-go b. m. pod prezydencyą Xięcia Bailen, któremu ta godność przypadła ze starszeństwa wieku. Następnie nowy Prezes, Margrabia Miraflores, zabrał głos, zagajając posiedzenie, a w końcu mianowano komissyą do przejrzenia pełnomocnictw Senatorów.

— Kongress ma odbyć przygotowawcze posiedzenie 12 go b. m., w czasie którego okaże się siła stronnictw. Tegoroczna mowa tronowa ma szczególniéj zawierać w sobie kwestye negocyacyi z Rzymem i nowego systematu podatków.

— Stronnictwo zachowawcze otrzymało ważną przewagę w wyborach municypalnych Madrytu.

— Podług wiadomości z Afryki, zdaje się, że Abd-el-Kader posiądzie tron Marokkański. Gdyby Hiszpania miała rząd umiejący korzystać z okoliczności, zmiana ta znacznąby jéj korzyść przyniosła.

Dnia 15 grudnia.

Dnia dzisiejszego, Królowa otworzyła osobiście posiedzenie Kortezów stosowną mową, którą z oklaskami przyjęto.

— Wybór Prezesa kongressu padł na kandydata ministeryalnego, P. Castro y Orozco, mającego za sobą 74 głosów; P. Pacheco kandydat oppozycyi miał ich 58. Z czterech Wi e-Prezesów jeden tylko P. Salamanca należy do oppozycyi.

Mexyk.

Vera-Cruz, 1 *listopada.*

Wkrótce spodziewać się należy załatwienia sporu między Mexykiem a Stanami-Zjednoczonemi, wynikłego z powodu kraju Texas. Poseł angielski przez swoje pośrednictwo znacznie przyczynił się do tego pomyślnego wypadku. Rząd mexykański idąc za jego radą, oświadczył się gotowym przyjąć Posła Stanów Zjednoczonych, który ma przywieść propozycye do ugody, a piérwszym krokiem do niéj jest to, że eskadra amerykańska została już od brzegów mexykańskich odwołaną. Wprawdzie lądowe wojska amerykańskie trzymają jeszcze w zajęciu lewy brzeg rzeki Rio Bravo, i tam się szańcują, na znak, że Stany Zjednoczone uznają tę a nie inną granicę nowego państwa Texas.

— Wewnątrz Mexyku powiększa się brak pieniędzy i obawa nowego powstanie Federalistów. Jenerał Paredes stoi na granicy z 7,000 dobrze uzbrojonego i regularnie płatnego żołnierza: Arista z 3,000 pod Matemoras; ale ten ostatni miał ruszyć przeciwko Indyanom, którzy podburzani przez Amerykanów, dopuszczają się nad granicą północną rozliczych gwałtów.

— Nie mało się tu obawiają skutków odjazdu Posła francuzkiego, Barona Alley de Cyprey, który w Hawanie czekać ma na dalsze instrukcye swego rządu.

— Baron Alley de Cyprey zdaje się być dyplomatycznym zawadyakiem. Naprzód miał kłótnię w pławalni koni, teraz zaś przed opuszczeniem Mexyku, dał powód do gorszącéj sceny z jednym Adwokatem. Poseł ten przybył dnia 30 września do teatru opery, gdzie zwykle zbiera się piękny świat Mexyku. *Journal des Débats* napisał był przeciw Mexykowi uszczypliwy artykuł, na który zamieszczona została odpowiedź w mexykańskim dz. *Siglio* z d. 19 września, w któréj Baron nie był wcale oszczędzony, a któréj autorem miał być Adwokat Otero. Gdy go więc Poseł spotkał na jednym korytarzu, zbliżył się doń oświadczając, że ma z nim do pomówienia, i zapytał surowym tonem czy rzeczywiście jest autorem artykułu w *Siglio*. P. Otero odpowiedział, że o tém może się najlepiéj dowiedzieć od wydawcy dziennika. Na to Poseł plunął w twarz Adwo-

чатанной въ *Siglio* статьи. Г. Отеро отвѣчалъ, что онъ можетъ это лучше узнать отъ издателя журнала. За симъ посланникъ плюнулъ адвокату въ лицо и нанесъ ему нѣсколько ударовъ. Американскіе журналы утверждаютъ, что Г. Отеро сдѣлалъ тоже съ посланникомъ. Присутствовавшіе развели ссорившихся. Удаляясь Г. Але-де-Сипре сказалъ г ну Отеро, что если онъ хочетъ удовлетворенія, то ему должна быть извѣстна его квартира. Чтобы представить себѣ впечатлѣніе, которое произвело сіе происшествіе, нужно знать, что Г. Отеро одинъ изъ знатнѣйшихъ гражданъ, тамошній Алкадъ и депутатъ конгресса. Коль скоро распространилась объ этомъ молва, въ городѣ обнаружилось такое негодованіе, что власти должны были прибѣгнуть къ сильнымъ мѣрамъ для обезпеченія личности и квартиры г-на Але-де-Сипре. А такъ какъ Г. Отеро не присылалъ вызова, то на другой день явился къ посланнику офицеръ по имени Кабрера, съ тѣмъ чтобы вызвать его на дуэль, но посланникъ не согласился на это. Мексиканскіе журналы присовокупляютъ, что Г. Але вовсе не хотѣлъ драться даже и съ Г. Отеро. Дѣло кончилось тѣмъ, что мексиканское правительство потребовало, чтобы онъ оставилъ Мексику, такъ какъ не можетъ ручаться за его безопасность. Сначала онъ хотѣлъ пренебречь этимъ, однакоже, по совѣтамъ посланниковъ англійскаго и испанскаго, рѣшился выѣхать, что и послѣдовало 4-го Октября.

katowi i uderzył go kilka razy kijem. Dzienniki amerykańskie zapewniają, że P. Otero nawzajem toż samo Posłowi uczynił. Przytomni rozłączyli walczących. Oddalając się P. Alley de Cyprey, rzekł do P. Otero, że jeżeli pragnie zadośćuczynienia, wiadome mu jest jego mieszkanie. Aby sobie wystawić jakie wrażenie ten wypadek sprawił, trzeba wiedzieć, że P. Otero jest jednym z najznakomitszych obywateli, tamecznym Alkadą i znakomitym Deputowanym Kongresu. Skoro się przeto wieść o tém rozeszła, powstało w mieście takie oburzenia, że władze musiały użyć silnych środków dla zabezpieczenie domu i osoby pana Alley de Cyprey. Gdy zaś sam P. Otero nie przysyłał wyzwania, przybył nazajutrz do Posła oficer nazwiskiem Cabrera, aby się pojedynkować za niego, ale Poseł nie przystał na to. Dzienniki mexykańskie z śpisza, że P. Alley wcale się bić nie chciał nawet z P. Otero. Skończyło się na tém, że rząd mexykański wezwał go, aby opuścił Mexyk, gdyż nie ręczy za jego bezpieczeństwo. Z początku Poseł nie chciał na to uważać, rady jednakże Posłów angielskiego i hiszpańskiego skłoniły go do odjazdu, który nastąpił d. 5 października.

Сѣв. Амер. Соед. Штаты.

Посланіе къ конгрессу президента Штатовъ, г-на Полка, получено наконецъ въ Лондонѣ. Важнѣйшая часть этого документа относится къ дѣлу объ Орегонѣ. По изъясненіи предшествовавшихъ по этому предмету сношеній, г-нъ Полкъ упоминаетъ, что онъ, по вступленіи въ должность, нашелъ, что Англія отвергла всѣ предложенія Соединенныхъ Штатовъ, а въ послѣдствіи убѣдился, что притязанія Англіи къ какой либо части Орегона, не могутъ быть признаны справедливыми, на основаніяхъ, освященныхъ правами народовъ. Далѣе г-нъ Полкъ объясняетъ, что Орегонъ, какъ часть Сѣверо-Американскаго материка, естественно принадлежитъ Соединеннымъ Штатамъ, и что правительство оныхъ принуждено было отвергнуть предложенія Велико-Британіи, которая хотѣла обезпечить для себѣ обладаніе двумя третями спорной земли, вмѣстѣ съ рѣкою Колумбіею и всѣми удобными гаванями Тихаго Океана; въ заключеніе президентъ объявляетъ, что Соединенные Штаты никогда не могутъ согласиться на это, безъ ущерба національнаго достоинства и правъ своихъ. Касательно дѣлъ Мексики и Техаса президентъ Полкъ отзывается весьма осторожно, и говоря, что присоединеніе Техаса не встрѣчаетъ затрудненій, предлагаетъ конгресу, чтобы онъ уполномочилъ эту страну къ отправленію въ палату достаточнаго числа представителей. Таможенный тарифъ 1842 года, который до сего времени имѣетъ обязательную силу, президентъ приглашаетъ разсмотрѣть и измѣнить, установя вмѣсто произвольной пошлины, взносъ съ цѣнности ввозимыхъ товаровъ, что принесло бы американской промышленности значительныя выгоды. Г. Полкъ исчисляетъ стоимость ввезенныхъ товаровъ, въ теченіе финансоваго года, окончившагося 30 Іюня 1845 гдда, въ 117 милліоновъ долларовъ; въ продолженіе того же времени стоимость товаровъ отпускныхъ составляетъ 114 милліоновъ доллеровъ. Таможеннаго сбора было въ этомъ году 27,528,000 доллеровъ, что вмѣстѣ съ другими взносами составило государственнаго дохода 29,769,133 доллеровъ. Расходы по вѣдомству финансовъ составили 29,968,206 доллеровъ, изъ коихъ 8½ миліоновъ употреблены на погашеніе общественнаго долга. Въ казнѣ, остатковъ отъ прежнихъ лѣтъ находится 7,658,306 доллеровъ. Слѣдующій къ погашенію національный долгъ простирается только до 7 милліоновъ.

Stany Zjednoczone Ameryki Północnej.

Poselstwo Prezydenta Stanów, P. Polk, do kongresu, doszło nakoniec do Londynu. Najważniejszy ustęp tego dokumentu odnosi się do sprawy Oregonskiéj. Po skreśleniu biegu dawniejszych w téj mierze negocyacyj, P. Polk nadmienia, iż przy objęciu władzy znalazł, że Anglia odrzuciła wszelkie poprzednie propozycye Stanów-Zjednoczonych; późniéj zaś nabył przekonania, że pretensye Anglii do posiadania jakiéjkolwiek części Oregonu, nie mogą się utrzymać podług żadnych zasad, uświęconych przez prawo narodów. W dalszym ciągu, P. Polk nawet oświadcza, że ziema Oregonu, jako cząstka lądu stałego Ameryki Północnéj, z prawa należy do Stanów-Zjednoczonych; następnie wyjaśnia, że Stany musiały odrzucić propozycye rządu Wielkiéj Brytanii, który chciał zapewnić sobie posiadanie dwóch trzecich części terrytoryum spornego, razem z rzeką Kolumbią i wszystkiemi lepszemi portami nad Oceanem Spokojnym: a w zakończeniu uroczyście oświadcza, że Stany-Zjednoczone nigdy na to zezwolić nie mogą, bez ujmy honoru swego i uszczerbku najoczéwistszych praw swoich. Co się tyczy spraw Mexyku i Texasu, Prezydent Stanów odzywa się o nich w sposób nader umiarkowany, i oświadczywszy, że przyłączenie Texasu odbywa się bez trudności wzywa Kongres, aby upoważnił ów kraj do przysłania do Izb prawodawczych dostateczném liczby Reprezentantów. W przedmiocie taryfy celnéj z roku 1842, nateraz obowiązującéj, Prezydent wzywa Kongres, aby ją przejrzał, zmodyfikował, i zamiast ceł dowolnych, ustanowił cło od wartości wprowadzanych towarów, jakowe przemysłowi krajowemu wielkie zapewniłoby korzyści. P. Polk podaje wartość towarów wprowadzonych w ciągu roku skarbowego, skończonego z dniem 30-m czerwca 1845 r., na 117 milionów dollarów; w tymże czasie wartość towarów wywiezionych wynosiła 114 milionów dollarów. Cła w pomienionym roku przyniosły dochodu 27,528,000 dollarów; co, połączone z innemi dochodami, uczyniło ogół dochodu publicznego 29,769,133 dollarów. Wydatki skarbu wynosiły 29,968,206 dollarów: z téj summy użyto 8½ milionów na amortyzacyą długu publicznego. W skarbie, z przewyżki lat dawniejszych, pozostało 7,658 306 dollarów. Dług publiczny, pozostający do umorzenia, wynosi tylko 17 milionów.

ВИЛЬНА, въ Тип. Ѳ. Гликсберга—Печ. позвол. 8-го Января 1846 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. *А. Мухинъ*.